

Interne dienst preventie en bescherming op het werk

GUY LINTEN – PREVENTIEADVISEUR-COÖRDINATOR

Basisvorming niveau III en hiërarchische lijn

Niv. III: 7 dagen – HL: 2dagen

9u00 tot 12u00 - van 13u00 tot 16u00

Behalen attest

- *100% aanwezigheid, geen examen*
- *Inhaalsessies sj. '25-'26*

Cursusmateriaal

- <https://pro.g-o.be/themas/preventie/opleiding-en-vorming/basisvorming-veiligheid-n3/>
- *Boek “Naar een veilige school” – Politeia (enkel voor de basisvorming)*

Basisvorming niveau III en hiërarchische lijn

1: Ma 10/2

- Interne dienst preventie en bescherming op het werk
- EPOS - Elektronisch Preventie Opvolgsysteem

2: Di 18/2

- Externe dienst preventie en bescherming op het werk (EDPBW)
- Elektriciteit

3: Do 27/2

- Brand
- Asbest

4: Do 13/3

- Gevaarlijke producten + Stagiairs (intern en extern)
- Risicovolle activiteiten, werken met derden, TMB, intra-en extramuros- en naschoolse activiteiten

Basisvorming niveau III en hiërarchische lijn

5: Vr 21/3

- DRBS en algemeen preventiebeleid + aankoopbeleid
- Ongevallen + Speelterrein en speeltoestellen

6: Vr 28/3

- Ergonomie + Tillen van lasten
- [Werkplaatsen](#)

7: Ma 28/4

- Schoolverzekering en aansprakelijkheid
- Psychosociale risico's + Onthaalbeleid
- Toelichting organisatie Prebes - GO! (jaar-lidmaatschap voor cursisten niv. III)
- van 16u00 tot 17u00: Netwerkdirk + uitreiking attest

Interne dienst preventie en bescherming

Elke werkgever moet een preventiedienst oprichten.

Preventief welzijnsbeleid

- veilige werkomgeving creëren
- ongevallen voorkomen

Ongevallen voorkomen: enkele cijfers

Hoeveel aangiften van schoolongevallen zijn er?

- Per schooldag - voor leerlingen van alle onderwijsverstrekkers

Hoeveel verloren kalenderdag (in FTE) zijn er?

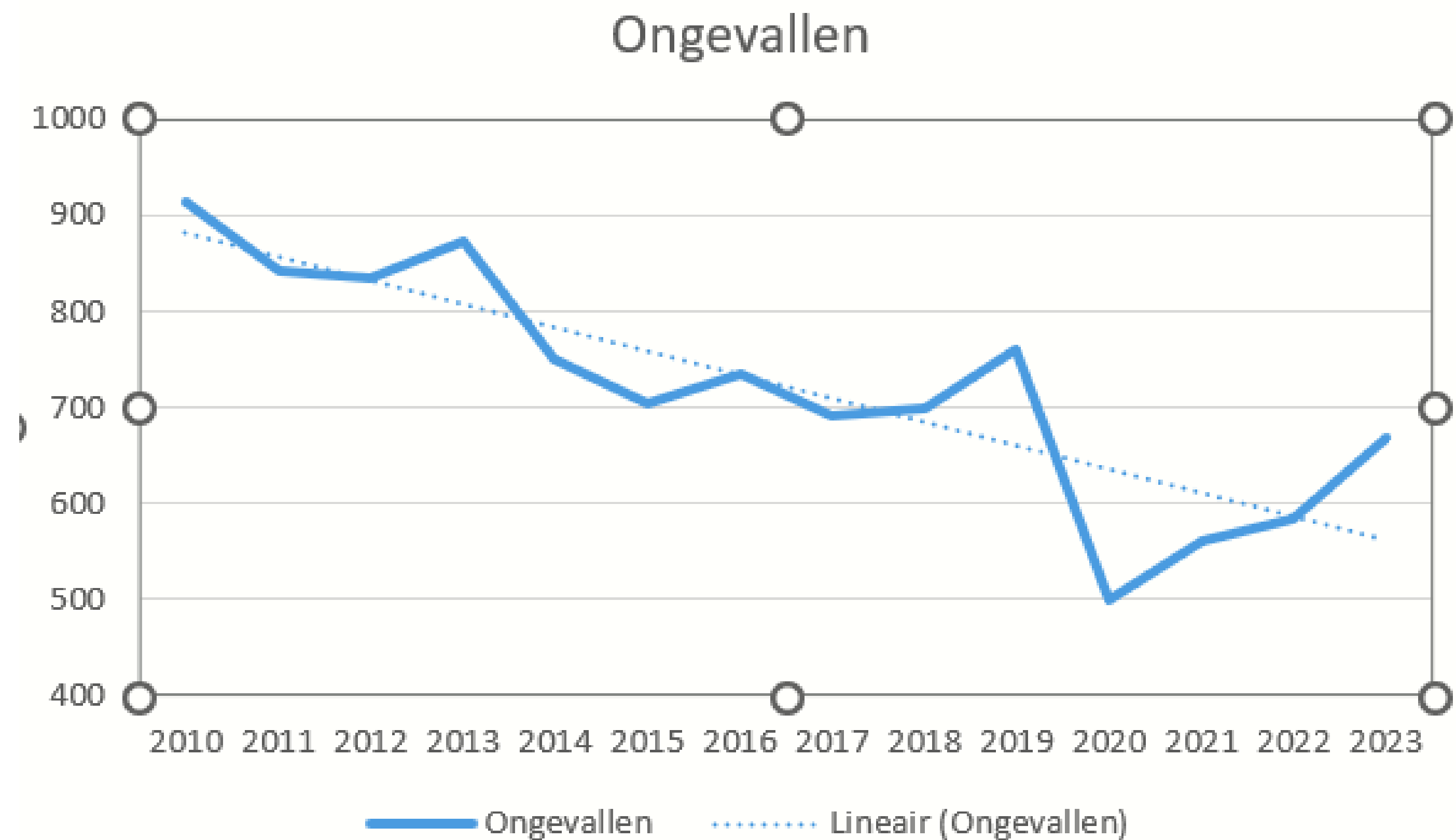
- Per jaar – voor de werknemers het GO!

Hoeveel ernstige arbeidsongevallen zijn er?

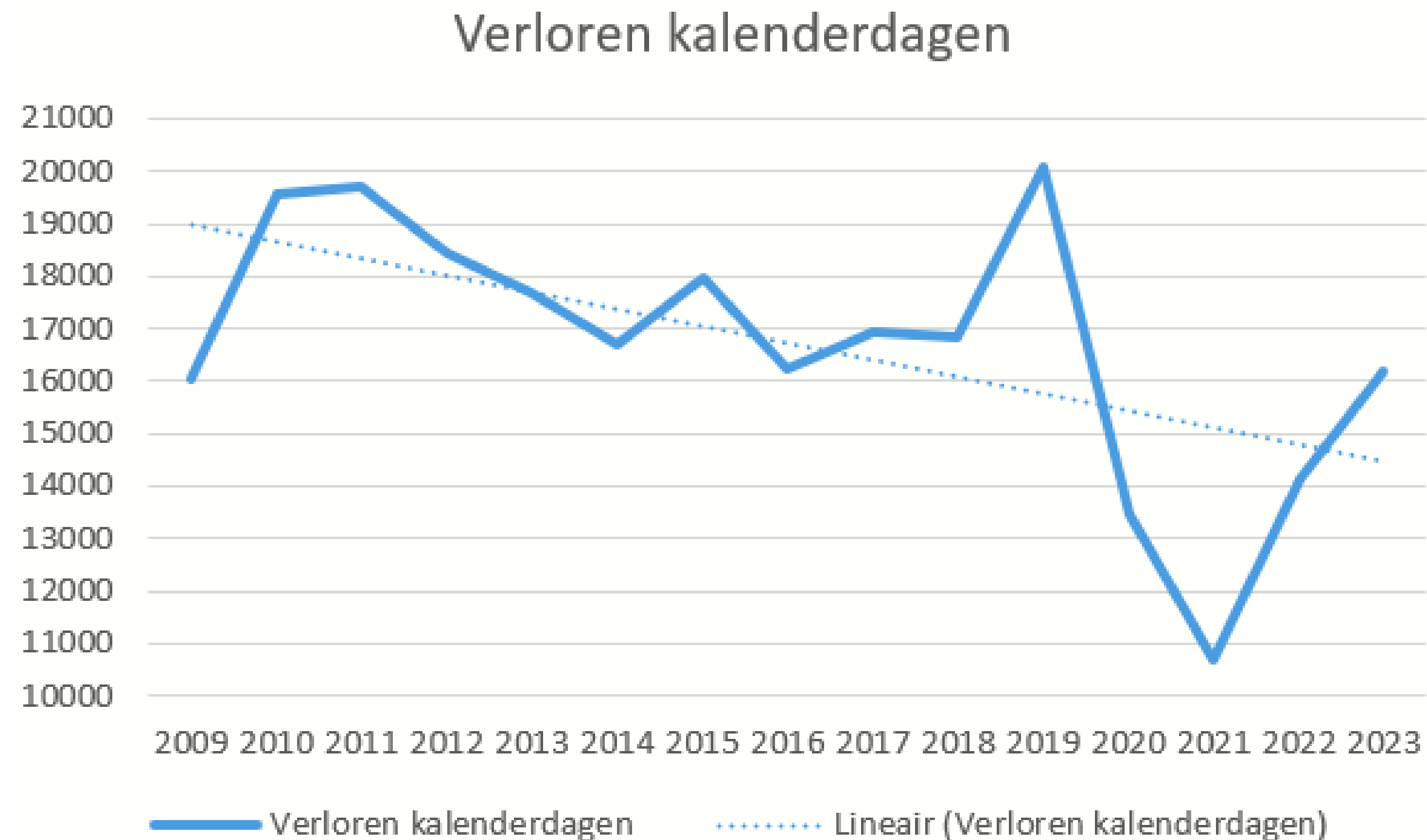
- Per jaar – voor het GO!

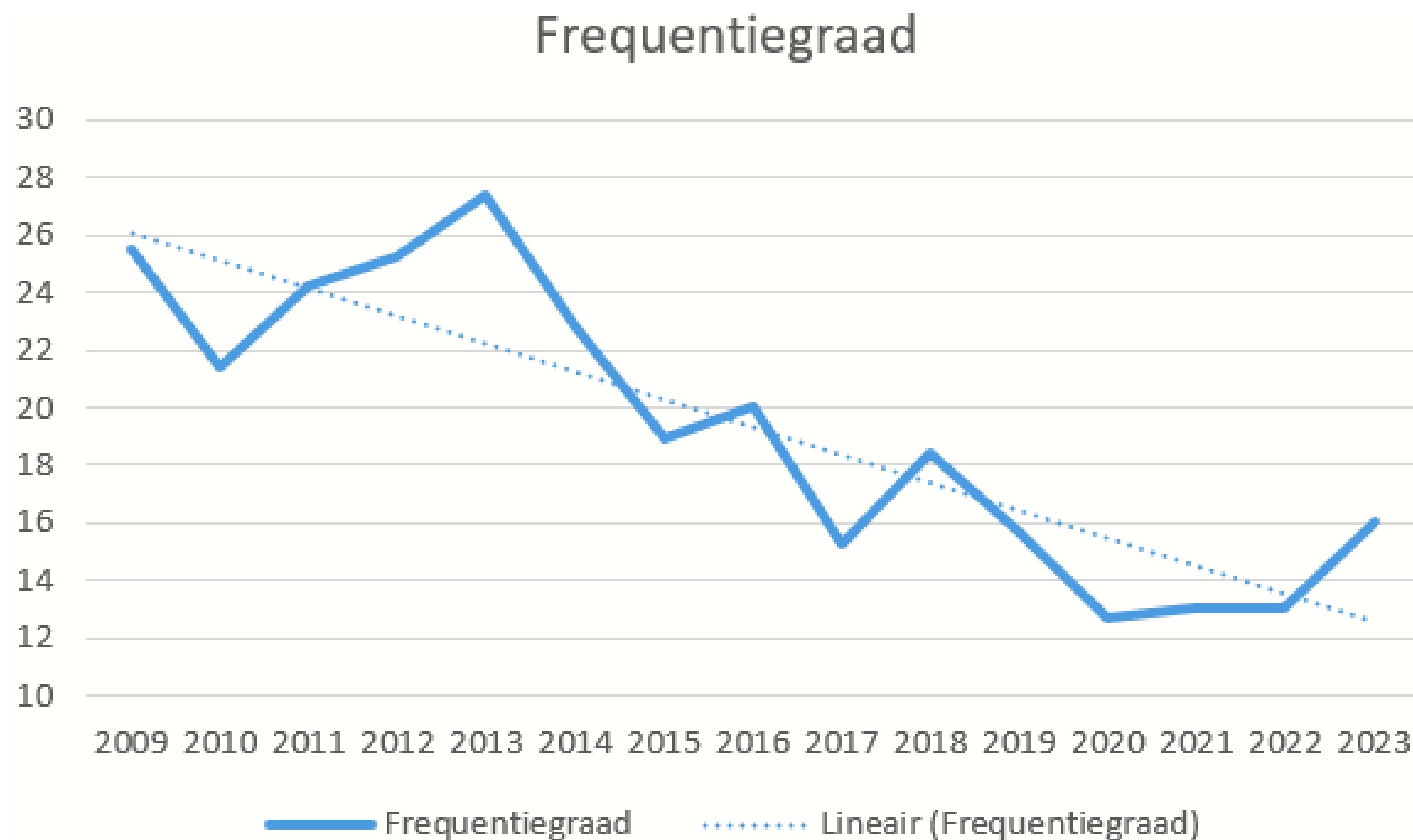
Aantal ongevallen werknemers GO! 2009 - 2023

Aantal verloren kalenderdagen werknemers GO! 2009 - 2023

3. Overzicht frequentiegraad 2009 - 2023

De frequentiegraad F_g is de verhouding van het totale **aantal ongevallen B** (op de arbeidsplaats) met de dood of een volledige ongeschiktheid van ten minste een dag tot gevolg, de dag van het ongeval niet meegerekend, tot **het aantal uren blootstelling aan het risico A**, vermenigvuldigd met 1 000 000 (om een werkbaar cijfer te krijgen).

$$F_g = \frac{B \times 1.000.000}{A}$$

Fg hout: 24,56, Fg bouw: 32,92

Fg GO!: 25,5 > 16,07

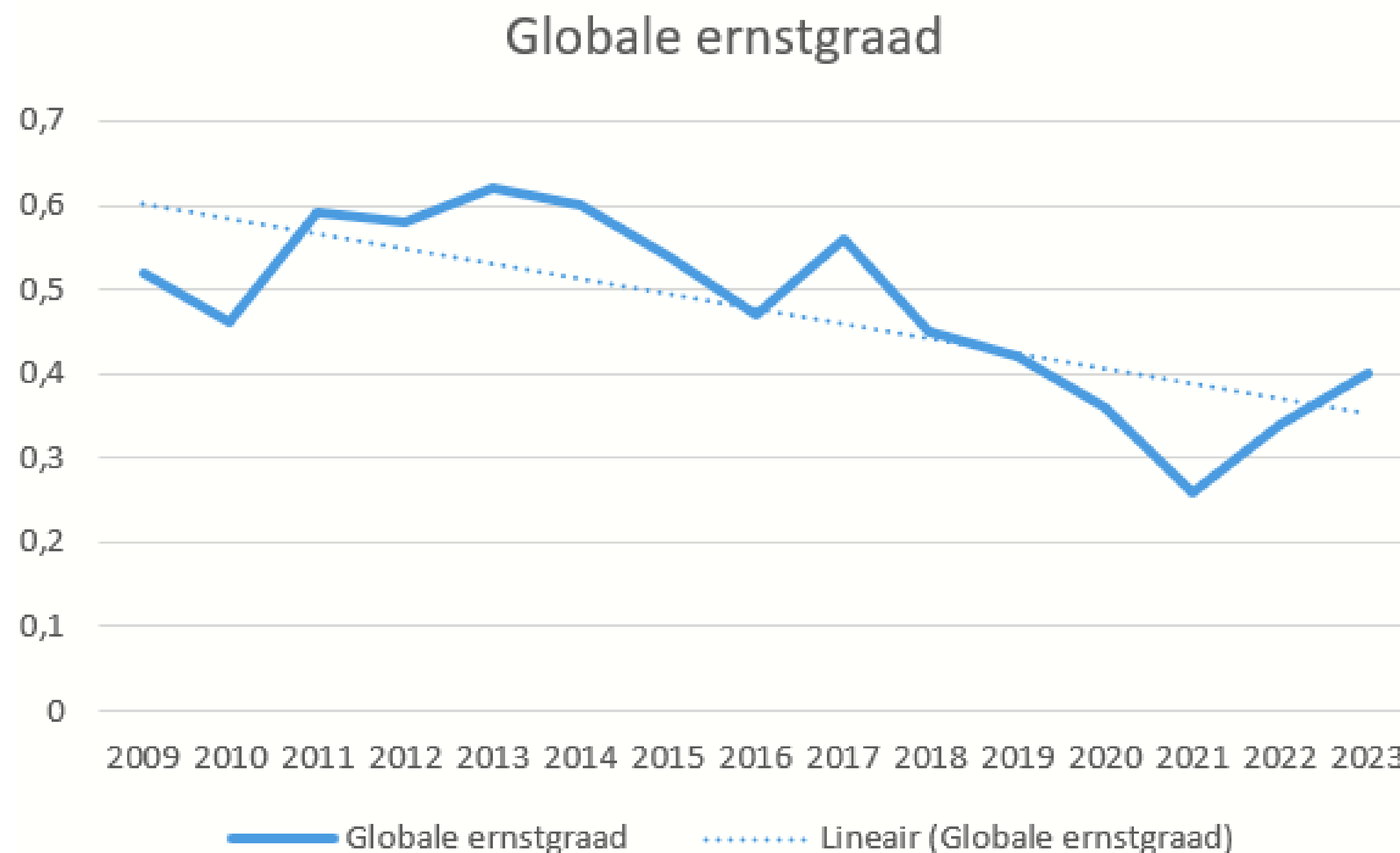
3. Overzicht globale ernstgraad 2009 - 2023

De **globale ernstgraad** is de verhouding van het **aantal werkelijk verloren kalenderdagen C**, vermeerderd met het aantal dagen forfaitaire ongeschiktheid D, **tot het aantal uren blootstelling aan het risico A**, vermenigvuldigd met 1 000.

$$\text{Geg} = (C + D) \times 1.000 / A$$

Geg hout: 2,87, Geg bouw: 4,28

Geg GO!: 0,40

Gemeenschappelijke preventiedienst

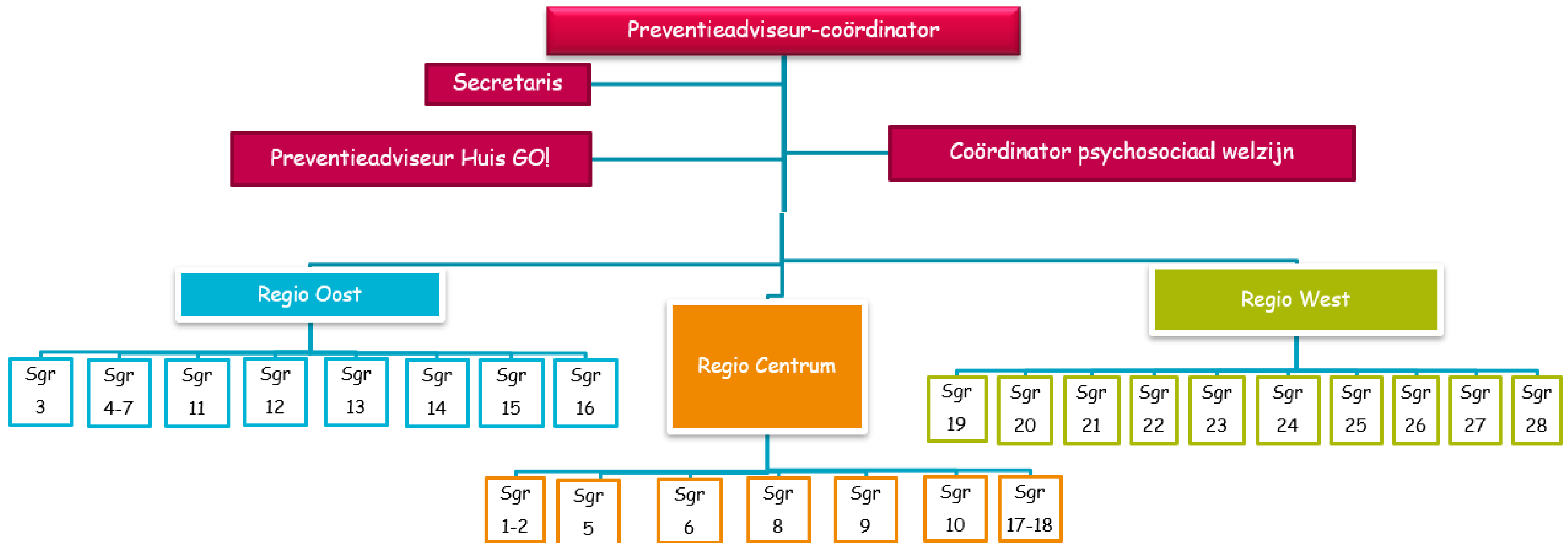
Gemeenschappelijke preventiedienst = een aantal werkgevers richten samen een gemeenschappelijke interne dienst op.

GPD-GO!:

- *1 Gemeenschappelijke preventiedienst (GPD)*
 - voor 26 scholengroepen
 - en de administratieve diensten (Huis GO!)
- *KB Nr.S.14.372/B*

Organogram GPD

Interne en externe preventiedienst

Interne dienst voor preventie en bescherming

- Preventieadviseurs (IPA's)
- Contactpersonen preventie en bescherming op het werk
- Vertrouwenspersonen psychosociale risico's

Externe dienst voor preventie en bescherming

- Preventieadviseur-arbeidsarts
- Preventieadviseur psychosociale risico's op het werk
- ≠ leerlingen (CLB)

Scholengroep

- Raad van Bestuur, Algemeen Directeur, College van Directeurs
- BS, MS, KA, KTA, CVO, DKO, DBSO, CLB, internaat, ...

Dynamisch risicobeheersingsysteem (DRBS)

Welzijnsdomeinen:

1. Arbeidsveiligheid
2. Bescherming van de gezondheid
3. Psychosociale risico's
4. Ergonomie
5. Arbeidshygiëne
6. Verfraaiing van de arbeidsplaatsen
7. Leefmilieu

Arbeidsveiligheid

Brandveiligheid *(speerpunt 1 GPD)*

- Branddeuren en compartimentering
 - Evacuatie en brandalarminstallatie
 - Vrijhouden uitgangen en nooduitgangen
-
- NBN S21-204-2:2020
 - KB basisnorm
 - Artikel 52 ARAB

Arbeidsveiligheid

Machineveiligheid *(speerpunt 2 GPD)*

- Afscherming bewegende delen
- Noodstop
- Indienststellingsverslag
- CE markering
- Veiligheidsinstructiekaart (VIK)
- Werkpostfiche (WPF)

Arbeidsveiligheid

Elektriciteit

- Keuring Laagspanning
- Keuring Hoogspanning
- Installatieverantwoordelijke
- BA4-BA5
- KB aanpassen oude elektrische installaties

Arbeidsveiligheid

Speelterrein en speeltoestellen

- EN1176
- EN1177 (ondergrond)
- Logboek onderhoud en inspectie

Arbeidsveiligheid

Sporttoestellen

- Periodieke controle

Bescherming van de gezondheid

Bv.: spuitcabine

Gezondheidstoezicht

- Werknemers en stagiairs
- Door de externe preventiedienst
- Cfr. risicorooster

Niet voor leerlingen praktijkvakken

- = CLB

Bescherming van de gezondheid

Onderhoudsproducten

Chemische agentia

Radioactieve bronnen

Bescherming van de gezondheid

Asbest

Fijn Stof

Hormoonverstorende stoffen

Legionella (douches)

Lood

Rookbeleid

Straling (wifi, gsm, HS)

Psychosociale risico's

Stress

Burn-out

Geweld

Pesterijen

Ongewenst seksueel gedrag

Ergonomie

Beeldschermwerk

Heffen en tillen (rugbelasting)

Verlichting

Verluchting

Geluid

Arbeidshygiëne

Infectieziekten

Voedselvergiftiging

Gezond binnenklimaat

Verfraaiing van de arbeidsplaatsen

Inrichting lokalen

Orde en netheid

Valgevaar

Milieu

Zware metalen

Pesticiden

Autobanden

Omgevingsvergunning

Werkgever - Wg

Wie?

- *Algemeen directeurs*
- *Voorzitters van de raden van bestuur*

Taken en bevoegdheden

- *Toekennen van middelen*
- *Besluitvorming*

Werkgever - verplichtingen

- *Verantwoordelijk voor de structurele planmatige aanpak van preventie door middel van een **DRBS***
- *Stelt een globaal preventieplan **GPP** en een jaarlijks actieplan **JAP** op*
- *Stelt een intern **noodplan** op*
- *Heeft een **informatieplicht** en zorgt voor aangepaste vorming en passende instructies*
- *Organiseert het **onthaal** van nieuwe werknemers*
- *Stelt een **jaarverslag** op*
- *Meldt en registreert **arbeidsongevallen***
- *...*

Hiërarchische lijn - HL

Wie?

- *Al wie verantwoordelijkheid draagt voor en **gezag** heeft over andere werknemers en andere personen*
- *Personen die bevoegd zijn om **opdrachten** te geven*

Voor een onderwijsinstelling

- *Coördinerend directeur - directeur – adjunct directeur*
- *Coördinator deeltijds onderwijs –internaatbeheerder – coördinator CLB*
- *Technisch adviseur-coördinator - technisch adviseur*
- *Verantwoordelijke voor het MVD-personeel*
- *Leerkracht die tijdens de praktijklessen toezicht uitoefent op gelijkgestelde werknemers (leerlingen praktijkvakken of beroepsgerichte vorming)*

Hiërarchische lijn - taken

- ***Voorstellen*** en adviezen formuleren aan werkgever
- ***Ongevallen*** en incidenten onderzoeken en maatregelen voorstellen
- ***Controle*** en ***toezicht*** uitoefenen
- ***Advies*** inwinnen van de preventiedienst
- Verdeling van de ***taken***
- ***Inlichtingen*** aan Wn

Preventiedienst en preventieadviseur

Staat de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bij in het uitwerken, programmeren, uitvoeren en evalueren van het welzijnsbeleid, zoals bepaald door het DRBS

- Adviesverlening
- Onderzoeken verrichten van de arbeidsplaatsen en werkposten
- Opstellen indienststellingsverslagen
- ...

Contactpersonen preventie en bescherming

Maken deel uit van de Gemeenschappelijke preventiedienst

Taken:

- *Ondersteunende rol*
- *Meldende rol*
- *Informerende rol*

Contactpersonen preventie en bescherming

EPOS (Elektronisch Preventie OpvolgSysteem):

- *bijhouden en aanvullen van het preventieregister*
- *ondersteunen van de hiërarchische lijn bij het invullen van acties*

Ondersteuning verlenen bij:

- *de organisatie van een evacuatieoefeningen, EHBO en brandbestrijding*
- *de opmaak van het jaarverslag van de interne dienst en het globaal preventieplan*
- *de opmaak van een risico-inventarisatie, inventaris van arbeidsmiddelen, gevaarlijke stoffen en preparaten*

Informeren van de preventieadviseur van de afdeling:

- *bij gebeurlijke ongevallen, calamiteiten, ernstige risico's, aankoop en indienststelling van arbeidsmiddelen*
- *wanneer er een inspectiebezoek plaats vindt (toezicht welzijn op het werk, milieu-inspectie, gezondheidsinspectie, voedselinspectie, doorlichting onderwijsinspectie,...)*

Contactpersonen preventie en bescherming

Melden van tekorten:

- *op de veiligheidsvoorschriften bij het werken met derden*
- *op het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen*
- *op de richtlijnen en procedures uitgevaardigd door de interne dienst*

Externe preventiedienst:

- *Contactpersoon tussen de instelling en de externe preventiedienst voor wat onder andere betreft de onderzoeken van de onderworpen personeelsleden en gelijkgestelden*
- *Begeleiden van de preventieadviseur-arbeidsarts bij het jaarlijks bezoek en van andere inspectiediensten*
- *het bepalen van het aantal werknemers en gelijkgestelde werknemers*

Basiscomité

- *deelnemen aan het basiscomité als technicus*
- *de opmaak van het periodiek verslag van het basiscomité*

Contactpersonen preventie en bescherming

Uren te bepalen in het basiscomité

Type onderwijs / Aantal leerlingen	300	600	900	1200	>1200
ASO BaO BuBaO	3 LT	4 LT	5 LT	6 LT	7 LT
TSO BSO BuSO KSO KDO MA MPI CDO	4 LT	5 LT	6 LT	7 LT	8 LT

Type instelling / Aantal internen	50	80	110	140	>140
Internaten	4 LT	5 LT	6 LT	7 LT	8 LT

Type instelling / Aantal vestigingsplaatsen	5	7	9	>9
CVO/CLB	5 LT	6 LT	7 LT	8 LT

Contactpersonen bevraging 2024 (443 antwoorden)

Bevraging 2024 (443 antwoorden, representativiteit: 72%)

Aangesteld via BC: 48% > toegekende uren via BC: 25%

Significant verschil tussen aangestelde en gepresteerde uren/lestijden

Contactpersonen aangestelde versus gepresteerde uren

1 uur - lestijd per week	5
2 uren - lestijden per week	17
3 uren - lestijden per week	15
4 uren - lestijden per week	14
5 uren - lestijden per week	6
6 uren - lestijden per week	12
Andere	142

1 uur - lestijd per week	63
2 uren - lestijden per week	76
3 uren - lestijden per week	39
4 uren - lestijden per week	50
5 uren - lestijden per week	24
6 uren - lestijden per week	34
Andere	157

Comité voor preventie en bescherming

Basiscomité - onderwijsinstelling

Tussencomité – scholengroep

Opdracht:

- *Alle middelen op te sporen en voor te stellen en **actief bij te dragen** tot alles wat wordt ondernomen om het welzijn van de werknemers te bevorderen;*
- ***Adviezen** uit te brengen en **voorstellen** te formuleren omtrent het beleid inzake het welzijn van de werknemers, omtrent het **globaal preventieplan** en het **jaarlijks actieplan** opgesteld door de werkgever, de wijzigingen, de uitvoering en de resultaten ervan.*

Welzijn = preventiedienst?

Werken aan een veilige school is een zaak van iedereen

- *Werkgever*
- *Hiërarchische lijn*
- *Werknemers*
- *Leerlingen*
- *Vakbonden: basiscomité – tussencomité*
- *Externe dienst voor preventie en bescherming*
- *Externen:*
 - Inspectiediensten (TWW, onderwijs, milieu, eetwaren,...)
 - Keuringsorganismen (EDTC)
 - Brandweer
 - Bezoekers (ouders, leveranciers, aannemers,...)

Website - *pro.g-o.be/themas/preventie/*

Preventieregister

- A Documenten
- B Inventarisatie
- C Keuringen en periodieke controles
- D Vergunningen
- E Verslagen

Opleiding en vorming

- Basisvorming veiligheid N3
- Infodag Preventie en Bescherming
- Hiërarchische lijn
- MVD-personeel (Vormingsfonds)
- Vakopleidingen Elektriciteit BA4 en BA5

Procedures

Nieuwsbrieven

De gemeenschappelijke preventiedienst

Preventie op school of instelling

EPOS online webapplicatie

Instructiefilms

Preventieregister

Preventieregister

→ A Documenten

→ B Inventarisatie

→ C Keuringen en periodieke controles

→ D Vergunningen

→ E Verslagen

E. Verslagen

E1 Evacuatieoefening

E2 Jaarverslag

E3 Brandveiligheidsverslag - Brandrisico

**E4 Indiensttellings- en
buitengebruikstellingsverslagen**

E5 Inspectieverslagen

**E6 Basiscomité / Tussencomité (BC en
TC)**

E7 Preventieverslagen IDPBW

E8 Preventieverslagen EDPBW

E1 Evacuatieoefening

Korte beschrijving

Evacueren van het gebouw (met opmaak van een evaluatieverslag).

Wetgeving

- [Codex](#), boek III, titel 3: Brandpreventie op de arbeidsplaatsen
- [Codex](#), boek I, titel 2, hoofdstuk V: Maatregelen bij noodsituaties en in geval van ernstig en onmiddellijk gevaar

Periodiciteit

Externaten:

Bij voorkeur 2x per schooljaar. Eénmaal aangekondigd (september) en éénmaal onaangekondigd (januari)

Telkens te herhalen tot evacuatie­tijd < 5 minuten

Internaten:

Minstens éénmaal per trimester in functie van de evacuatie­tijd

Telkens te herhalen tot evacuatie­tijd < 5 minuten (vanuit de dagverblijven) en < 7 minuten (vanuit nachtverblijven)

Uitvoering

Evacuatieverantwoordelijke.

Richtlijnen

[Brandalarm en evacuatie](#)

• • ~

Korte beschrijving

Wetgeving

Periodiciteit

Uitvoering

Richtlijnen

Downloads

↓ [Evacuatieblad](#)

Heb je een vraag?

[Veiligheid en preventie](#)

Of stuur je vraag via info@g-o.be

GO! nieuwsbrief

Ontvang nieuws en ondersteuning voor GO!

E1 Evacuatieoefening

Evacuatieblad

Algemene gegevens:	<ul style="list-style-type: none">Plaats (adres school):Datum:Aangekondigd: ja-neenBrandweer verwittigd: ja-neen
VOOR de brandoefening:	<ul style="list-style-type: none">Geschreven instructies en procedures aanwezig voor leerkrachten, niveauverantwoordelijken, interventieploeg, leden crisiscentrum, ...: ja-neenVerzamel (evacuatie) plaats is aangeduid: ja-neenCrisiscentrum is bekend: ja-neenAlternatieve verzamelplaats / crisiscentrum: ja-neen
TIJDENS de brandoefening:	<ul style="list-style-type: none">Plaats waar alarm gegeven wordt:Begin (uur):Einde (uur):Evacuatie tijd (min.):Bevindingen tijdens de evacuatie (ordelijk, kalm, in stilte, worden richtlijnen nageleefd, zijn er versperringen, opstoppen, liften in

D. Vergunningen

D1 Keukens - Voedselveiligheid

D2 Milieuvergunning

D3 Ioniserende stralingen

D4 Werkvergunning

D5 Farmaceutische producten

C. Keuringen en periodieke controles

C1 Brandmeld- en brandalarmsystemen

C2 Beschermingsmiddelen tegen brand

C3 Rookafvloerluiken

C4 Hefwerktuigen

C5 Elektrische installatie: hoogspanning

C6 Elektrische installatie: laagspanning

C7 Gasinstallatie

C8 Gasopslagplaats

C9 Ladders en verplaatsbare trappen

C10 Liften

C. Keuringen en periodieke controles

C11 Luchtcompressoren

C12 Persoonlijke beschermingsmiddelen
en collectieve beschermingsmiddelen
(PBM en CBM)

C13 Rook- en gasdetectoren

C14 Stellingen

C15 Stookolietanks

C16 Veiligheidsverlichting

C17.1 Verwarmingsinstallaties: stookolie

C17.2 Verwarmingsinstallatie: (Aard)gas

C18 Lasmateriaal

C19 Ioniserende stralingen

C20 Sport- en turntoestellen

B. Inventarisatie

B1 Asbest

B2 EHBO

B3 Gevaarlijke stoffen en preparaten

**B4 Machines, arbeidsmiddelen,
persoonlijke en collectieve
beschermingsmiddelen**

B5 Ongevallen

B6 Controlelijsten

B7 Speeltoestellen en speelterreinen

B8 Psychosociale risico's

A. Documenten

A1 Bestelbon - Aankoopprocedure

**A2 CE-Markering -
Conformiteitsattesten**

A3 Globaal preventieplan

A4 Interventiedossier

A5 Identificatiedocument

A6 Jaarlijks actieplan

A7 Intern noodplan

A8 Onderhoud

A. Documenten

A9 Onthaal en begeleiding nieuwe werknemers

A10 Opleiding

A11 Preventiebeleidsverklaring

A12 Veiligheidsinstructiekaarten

A13 Legionella

A14 Werken met derden

**A15 Stagedoende jongeren -
Werkpostfiches**

**A16 Centrum voor Leerlingenbegeleiding
(CLB)**

A. Documenten

A17 Arbeidsreglementen

A18.1 Explosieveiligheidsdocument

A18.2 Zoneringsdossier

A19.1 Rookbeleid

A19.2 Beleid alcohol en andere drugs

A20 Dossier elektrische installatie

A21 Register van feiten door derden

A22 Evacuatieplannen

A23 Brandbestrijdingsdienst

A24 Brandpreventiedossier

EPOS

Preventieregister

Als zip downloaden

Opladen

Jaar

- ☐ 2025
- ☐ 2024
- ☐ 2023
- ☐ 2022
- ☐ 2021
- ☐ 2020
- ☐ 2019
- ☐ 2018
- ☐ 2017
- ☐ 2016
- ☐ 2014
- ☐ 2000
- ☐ Leeg

Thema

A Documenten

B Inventarisatie

C Keuringen & Periodieke controles

D Vergunningen

E Verslagen

BVH 2.0

- ☐ P1 Elektriciteit
- ☐ P2 Gebouwen en ondergrond
- ☐ P3 Noodplanning
- ☐ P4 Ongevallen en hulpverlening
- ☐ P5 Onthaal, aankoop en controle

Titel		Jaar	Thema		
☐	 bs mercator	2025	D3 Ioniserende stralingen		
☐	 test_2025_01_09	2025	A1 Bestelbon - Aankoopprocedure		
☐	 Preventieregister - Documenten - A9 - onthaalbrochure - 2017 06 29 (1).docx				
☐	 Preventieregister - Documenten - A9 - onthaalbewijs - 2016 09 01.docx				
☐	 leeg rooster.docx			